

5-4/2/2025

APSTIPRINU

Memoriālo muzeju apvienības direktora p.i.
Sanita Kossoviča

Memoriālo muzeju apvienības
PUBLISKAIS PĀRSKATS par darbu 2024. gadā

Saturs

1. PAMATINFORMĀCIJA.....	3
1.2. Politikas jomas vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga, un tās darbības virzieni	4
1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi	5
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI	6
2.1 Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (eiro) 2024. gadā.....	6
2.2 Iestādes darbības rezultāti	9
2.2.1 Vadības un organizatoriskā darba prioritātes un veiktie uzdevumi:	9
2.2.2. Krājuma darbs.....	9
2.2.3. Pētniecības darbs.....	11
2.2.4. Ekspozīcijas un izstādes	12
2.2.5. Darbs ar apmeklētājiem, muzeju izglītojošās programmas un realizētie projekti.....	13
2.2.6. Nozīmīgākie saimnieciskie darbi	16
2.3. Pakalpojumi un uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā.....	17
2.3.1. bezmaksas pakalpojumi	17
2.3.2. Maksas pakalpojumi.....	17
2.3.3. Darba laiks	17
2.4. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai.....	19
3. PERSONĀLS.....	20
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	22
4.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai.....	22
4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar iestādes darbu	23
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	24
5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	25
5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti.....	25
5.2. Galvenie uzdevumi, pasākumi un sadarbības projekti, pētījumi	25
5.3. MMA finanšu saistības	26

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

Memoriālo muzeju apvienība (turpmāk – MMA, apvienība) ir kultūras ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Darbību sākusi 2009. gada 1. oktobrī un izveidota ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnijā izdoto rīkojumu Nr. 369 „Par valsts aģentūras „Rakstniecības muzejs un Rakstniecības, teātra un mūzikas kolekciju krātuve” un valsts aģentūras „Memoriālo muzeju apvienība” izveidi un valsts aģentūras „Rakstniecības, teātra un mūzikas muzejs”, valsts aģentūras „Ojāra Vācieša memoriālais muzejs” un valsts aģentūras „Andreja Upīša memoriālais muzejs” reorganizāciju”.

MMA darbības mērķis – Latvijas kultūrvēsturei nozīmīgu personību – Raiņa un Aspazijas, Jāņa Akuratera, Krišjāņa Barona, Jaņa Rozentāla, Rūdolfa Blaumaņa, Andreja Upīša un Ojāra Vācieša – dzīves un radošās darbības mūsdienīga atklāsme memoriālajā vidē.

Memoriālo muzeju apvienības darbības tiesiskais pamats ir Nolikums (Ministru kabineta noteikumi Nr. 927, izdoti 2012. gada 18. decembrī). Apvienība darbojas saskaņā ar Muzeju likumu, likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, Autortiesību likumu, ievēro ICOM Profesionālās ētikas kodeksu un citus Latvijas Republikas un starptautisko tiesību normatīvos aktus un dokumentus.

MMA darbu vada direktors. Muzeju apvienības direktoru amatā ir iecēlis kultūras ministrs, izvērtējot Latvijas Muzeju padomes sniegtos priekšlikumus. MMA darbību realizē: administrācija (direktors, direktora vietnieks attīstības darbā, grāmatvedis, saimniecības pārzinis, personālvadības un lietvedības speciālists, komunikācijas speciālists, mākslinieks) un struktūrvienības.

MMA veido seši kultūras personību muzeji ar apakšstruktūrvienībām, un aptver desmit memoriālu ekspozīciju vietas:

Jāņa Akuratera muzejs Ojāra Vācieša ielā 6a, Rīgā;

Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejs Alberta ielā 12, dz. 9, Rīgā;

Krišjāņa Barona muzejs Krišjāņa Barona ielā 3, dz. 5, Rīgā;

Ojāra Vācieša muzejs Ojāra Vācieša ielā 19, Rīgā;

Andreja Upīša memoriālais muzejs:

Andreja Upīša memoriāldzīvoklis Brīvības ielā 38, dz. 4, Rīgā;

Andreja Upīša memoriālmāja ar dārzu Daugavas ielā 58, Skrīveros, Skrīveru pagastā, Aizkraukles novadā;

Raiņa un Aspazijas muzejs:

Raiņa muzejs „Tadenava” Dunavas pagastā, Jēkabpils novadā,

Raiņa muzejs „Jasmuiža” Aizkalnē, Preiļu novadā,

Raiņa un Aspazijas māja Baznīcas ielā 30, Rīgā,

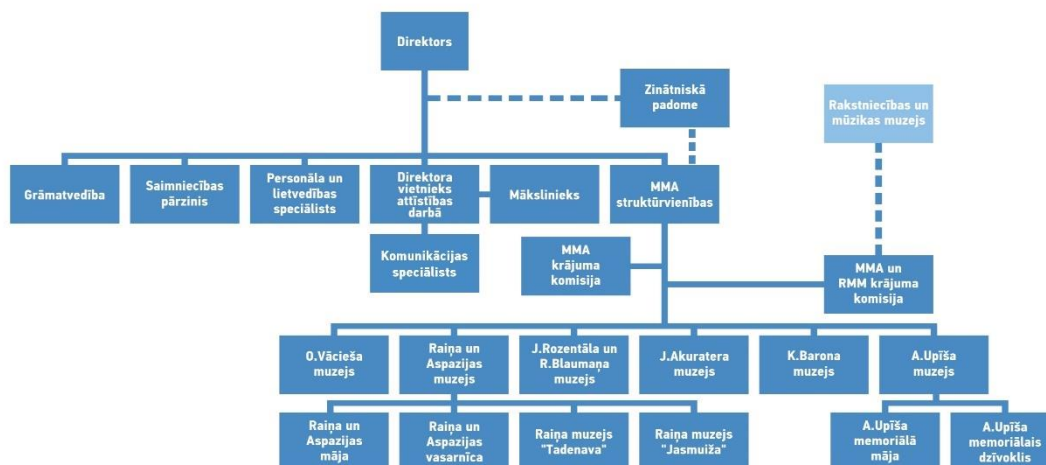
Raiņa un Aspazijas vasarnīca Jāņa Pliekšāna ielā 5/7, Jūrmalā.

Muzeju apvienībā darbojas Muzeju vadītāju padome, Zinātniskā padome, Krājuma komisija, kā arī Memoriālo muzeju apvienības un Rakstniecības un mūzikas muzeja apvienotā Krājuma komisija.

MMA ir akreditēta ar Kultūras ministrijas 13.12.2022. lēmumu Nr. 2.5-2-54 uz pieciem gadiem līdz 2027. gada 12. decembrim, akreditācijas apliecība Nr. 114AA.

Juridiskā adrese: Ojāra Vācieša iela 19, Rīga, LV-1004.
Reģistrācijas numurs: 90009175706.

Memoriālo muzeju apvienības struktūras shēma

1.2. Politikas jomas vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga, un tās darbības virzieni

MMA mērķis, funkcijas un uzdevumi ir noteikti nolikumā (MK noteikumi Nr. 927, 18.12.2012.).

MMA ir šādas funkcijas:

- komplektēt un apstrādāt kultūrvēsturiskos materiālus par personību dzīvi un radošo darbību;
- nodrošināt Nacionālā muzeju krājuma pieejamību sabiedrībai, tai skaitā MMA muzeju ekspozīcijās;
- veikt personību dzīves un radošās darbības zinātnisko izpēti;
- organizēt ar personību dzīvi un radošo darbību saistītus izglītojošus pasākumus, nodrošinot komunikāciju ar sabiedrību.

MMA veic šādus uzdevumus:

- vāc ar personībām saistītās laikmeta liecības par viņu dzīvi un daiļradi;
- nodrošina pamatinformāciju par muzeja priekšmetiem, kā arī Nacionālā muzeju krājuma zinātnisko izpēti;
- veido krājuma materiālu informatīvo datubāzi un digitalizē materiālus Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam;
- uztur memoriālās ekspozīcijas un vidi kā komunikācijas pamatformu;

- izstrādā ekspozīciju un izstāžu koncepcijas, plānus un projektus;
- iekārto un uztur ekspozīcijas un izstādes, nodrošinot iespējami plašu Nacionālā muzeju krājuma pieejamību;
- sagatavo ekskursijas, lekcijas, referātus, ziņojumus, publikācijas, muzejpedagoģiskas programmas un ar muzeju apvienības darbības mērķi saistītus pasākumus;
- izstrādā un īsteno nacionāla un starptautiska mēroga projektus;
- nodrošina muzeju apvienības pasākumu publicitāti un veido tās tēlu sabiedrībā.

MMA darbības virzieni:

- Nacionālā muzeju krājuma komplektēšana, pētniecība, krājuma materiālu informatīvās datu bāzes papildināšana, krājuma priekšmetu digitalizēšana, A. Upīša memoriālā muzeja un O. Vācieša muzeja krājuma uzturēšana, citu institūciju krājuma priekšmetu eksponētās daļas saglabāšana;
- personību dzīves un radošās darbības izpēte kultūrvēsturiskā kontekstā;
- Nacionālā muzeju krājuma un pētniecības rezultātu pieejamības nodrošināšana sabiedrībai, informējot, izglītojot, izklaidējot un veicinot dialogu ar apmeklētāju, izmantojot visplašāko komunikācijas formu spektru;
- Muzeju ēku un telpu – memoriālās vides – atjaunošana un attīstība;
- Muzeju un apvienības darbības un attīstības nodrošināšana.

1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi

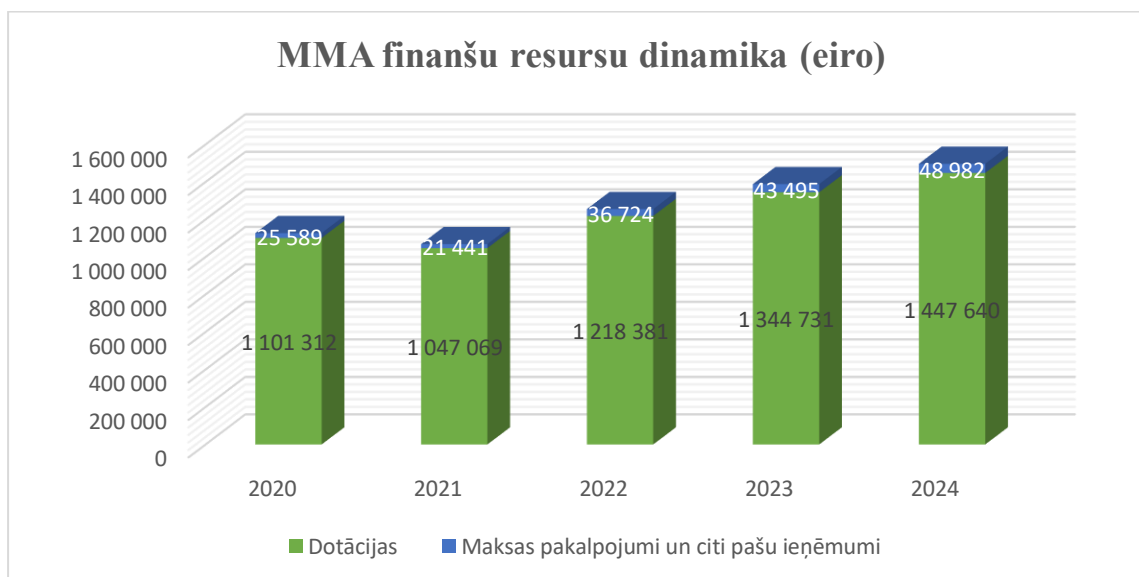
2024. gadā tika noteiktas šādas prioritātes:

- iekārtot un atvērt apmeklētājiem Blaumaņa istabas ekspozīciju J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā, virzīt Ojāra Vācieša un Ludmilas Azarovas dzīvokļa kompleksa izveidi, īstenojot Keramikas ekspozīcijas pārveidi Raiņa muzejā “Jasmuiža”;
- aktualizēt sabiedrībā K. Barona mūža darbu “Latvju dainas” un īstenojot pasākumu programmu, veltītu 130. gadadienai, kopš 1. sējuma izdošanas;
- veikt personību kolekciju pētniecību, rezultātus publiskojot konferencēs, izstādēs, digitālu izstāžu un stāstu formātā; sadarbībā ar LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtu organizēt starptautisku zinātnisku konferenci “Rainis un Aspazija starp laikabiedriem Eiropas kultūrtelpā / *Rainis and Aspazija Among Contemporaries in the European Cultural Context*”;
- virzīt muzeju atjaunošanas projektus, īpaši Raiņa muzeja “Jasmuiža” centrālās ēkas atjaunošanu un ekspozīcijas “Dzejnieka tapšana” izveidi, A. Upīša memoriālmājas Skrīveros atjaunošanu;
- pilnveidot muzejpedagoģiskā piedāvājuma kapacitāti, īstenojot programmu “Latvijas skolas soma”;
- atzīmēt iestādes 15 darba gadu jubileju par virsmērķi izvirzot iekšējās komunikācijas stiprināšanu un darbības izvērtēšanu;
- diskusija ar sabiedrību par kultūras mantojuma izvērtēšanu.

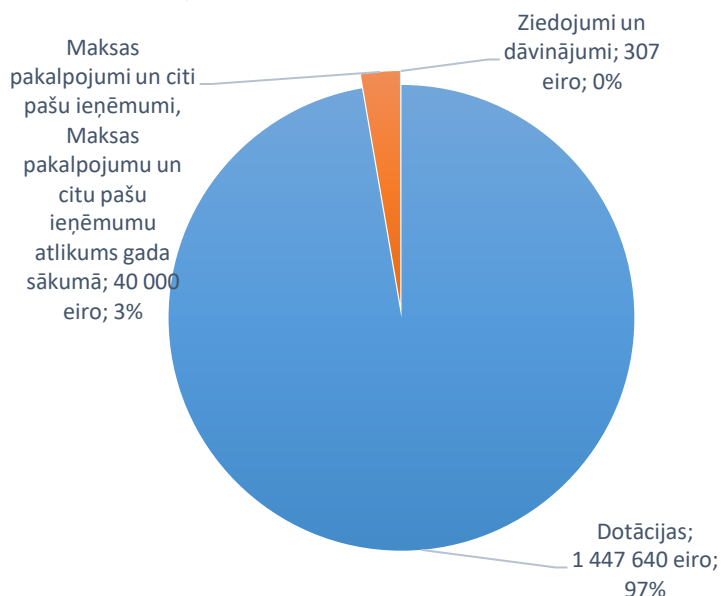
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1 Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (eiro) 2024. gadā

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 457 480	1 487 947	1 496 929
1.1.	dotācijas	1 413 943	1 447 640	1 447 640
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	43 495	40 000	48 982
1.3.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu atlikums gada sākumā	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	42	307	307
1.5.	Transferti	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	1 458 067	1 491 235	1 491 235
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 440 619	1 475 347	1 475 347
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 440 619	1 475 347	1 475 347
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	17 448	15 888	15 888

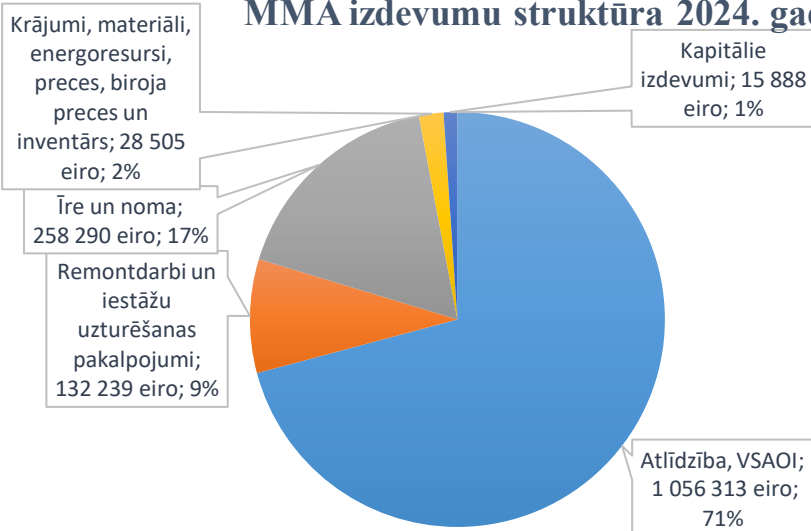

MMA ieņēmumu struktūra 2024. gadā (eiro)

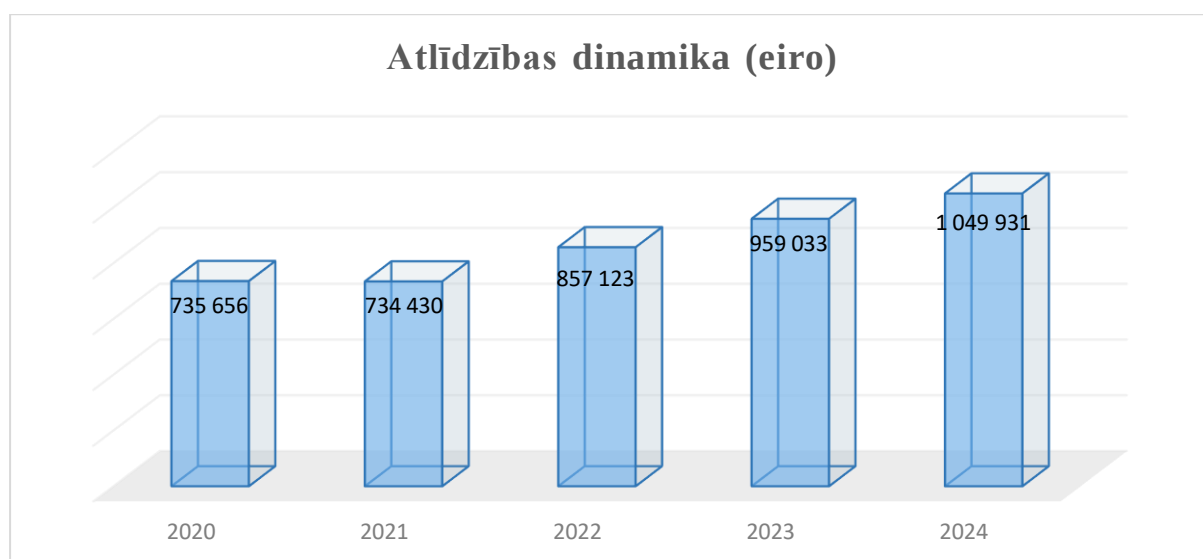
2024. gadā par muzeju sniegtajiem maksas pakalpojumiem ieņemti 48 982 eiro, kas pārsniedz plānotos 40 000 eiro, kā arī 2023. gadā ieņemto – 43 495 eiro. No muzeju sniegtajiem maksas pakalpojumiem biļešu ieņēmumi bija 35 738 eiro. Pieauguši ienākumi par muzeja telpu īslaicīgu īri. Daļu ieņēmumu joprojām nodrošina suvenīru un iespieddarbu tirdzniecība, kaut arī to lielākā daļa tiek izmantota norēķiniem ar piegādātājiem.

MMA izdevumu struktūra 2024. gadā (eiro)

No kārtējiem izdevumiem lielāko daļu sastāda ar atlīdzību saistītie izdevumi, t.sk. atalgojuma izdevumi – 849 081 eiro. Vidējais atalgojums uz 1 slodzi mēnesī pirms nodokļu nomaksas bija 1 120 eiro, muzeja speciālistiem – 1 048 eiro. Vidējais atalgojums iestādē ievērojami atpaliek no nodarbinātības jomā “Bibliotēku, arhīvu, muzeju un citu kultūras iestāžu darbība” vidējās algas 2024. gadā (1 249 eiro), vēl krasāk atpaliek no 2024. gada III ceturksnī

valstī aprēķinātās strādājošo vidējās darba samaksas mēnesī pirms nodokļu nomaksas: 1 685 eiro (pēc CSP datiem).

MMA 2024. gadā tika piešķirti papildus finanšu līdzekļi no šādām programmām un apakšprogrammām:

- 1) Valsts kultūrkapitāla fonda programmā un projektu konkursos 10 966 eiro:
 - Dzejas dienām Raiņa muzejā “Jasmuiža” (571 eiro);
 - Tikšanās ar citām valodām Jāņa Akuratera muzejā (540 eiro);
 - “Latvju dainu” dzimšanas diena Burtnieku namā (410 eiro);
 - Dzejas dienu sarīkojums Raiņa dzimšanas dienā “No saules uz sauli mēs sildīti sildām” Raiņa un Aspazijas vasarnīcā (600 eiro);
 - Sarunu cikls ar romānu un monogrāfiju sērijas “Es esmu...” autoriem Andreja Upīša memoriālajā muzejā (536 eiro);
 - Starptautiska zinātniska konference “Rainis un Aspazija starp laikabiedriem Eiropas kultūrtelpā” (4000 eiro);
 - Sarunu cikls “Latvietis un viņa izvēle XX gadsimtā”. Sestā diskusija “Latviešu rakstnieks totalitārisma laikā” Andreja Upīša memoriālajā muzejā (536 eiro);
 - Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa viesistabas izpēte (973 eiro);
 - Ojāra Vācieša muzeja vienas telpas apdares arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija (1000 eiro);
 - Raiņa un Aspazijas bibliotēkas grāmatu restaurācija (1 800 eiro).
- 2) Kultūras ministrijas valsts budžeta programmā 21.00.00 “Kultūras mantojums” muzeju atbalstam paredzēto finanšu līdzekļu sadales konkursā iegūts finansējums 15 000 eiro un īstenoti šādi muzeja piedāvājuma attīstības projekti:

- Rūdolfa Blaumaņa istabas pastāvīgās ekspozīcijas iekārtošana (15 000 eiro).

Neatliekamu muzeju uzturēšanas izdevumu segšanai, un konkrēti, koku kopšanas pasākumiem Raiņa muzejā “Jasmuiža” un Andreja Upīša memoriālmājā ar dārzu piešķirti 5000 eiro.

Ciklona “Kirsti” izraisītās vētras postījumu novēršanai piešķirti 8 306 eiro, no tiem:

- Telpu remonta darbiem Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejā (4 308 eiro);
- No mitruma cietušo ekspozīcijas priekšmetu atjaunošana Jāņa Akuratera muzejā (3 998 eiro).

Muzeju darbības un uz apmeklētāju orientētas attīstības, kā arī Nacionālā muzeju krājuma priekšmetu restaurācijas nodrošināšanai muzeju speciālisti, sadarbojoties ar nevalstiskajām organizācijām, projektu konkursos piesaistīja 10 694,39 eiro.

2.2 Iestādes darbības rezultāti

MMA darbs pārskata gadā tika veikts atbilstoši Vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem, nosakot prioritātes un rezultatīvos rādītājus. Kopumā apvienība 2024. gada darba plānu ir izpildījusi.

2.2.1 Vadības un organizatoriskā darba prioritātes un veiktie uzdevumi:

- veikta MMA muzeju darbības organizēšana saskaņā ar tiešās valsts pārvaldes iestādes darbības modeli, aktualizēti iekšējie normatīvie akti;
- izstrādāta MMA Drauga kartes piešķiršanas un lietošanas kārtība;
- visa gada garumā, atzīmējot MMA 15 darba gadu jubileju, tika īstenota kompleksa pasākumu programma ar mērķi stiprināt iekšējo komunikāciju; atzīmētas apaļās gadskārtas, kopš muzeji atvērti apmeklētājiem: Andreja Upīša muzejam – 50, Raiņa muzejam “Jasmuiža” – 60 un Raiņa muzejam “Tadenava” – 65;
- izstrādāti pakalpojumu novērtēšanas un pakalpojumu pārvaldības pilnveides individuālie plāni;
- sadarbībā ar LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtu organizēta starptautiska zinātniska konference “Rainis un Aspazija starp laikabiedriem Eiropas kultūrtelpā”;
- kopā ar Kultūras ministriju un Lugano pilsētas Kultūras departamentu strādāts pie jaunu sadarbības modeļu apspriešanas, to skaitā ekspozīcijas “Rainis un Aspazijas starp Latviju un Šveici” pagarināšanas, kā arī uzņemta Šveices delegācija Latvijā;
- nodrošināta Blaumaņa istabas ekspozīcijas Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejā īstenošana;
- virzīts Ojāra Vācieša muzeja virtuves ekspozīcijas iekārtošanas projekts, organizējot virtuves arhitektoniski māksliniecisko izpēti.

2.2.2. Krājuma darbs

Memoriālo muzeju apvienībai ir divi krājumi – Ojāra Vācieša muzeja krājums un Andreja Upīša memoriālā muzeja krājums. Pārējo MMA struktūrvienību kolekcijas atrodas Latvijas Nacionālā rakstniecības un mūzikas muzeja valdījumā, jo, īstenojot Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja reorganizāciju un izveidojot Memoriālo muzeju apvienību, tika saglabāts vienots Rakstniecības, teātra un mūzikas materiālu krājums Latvijas Nacionālā rakstniecības un mūzikas muzeja (turpmāk – LNRMM) valdījumā. Institūciju sadarbību nosaka Sadarbības līgums, kurš definē kolekciju papildināšanas, materiālu deponēšanas ekspozīcijām un izstādēm kārtību. Ir izveidota MMA un LNRMM apvienotā Krājuma komisija, kas izvērtē muzejisku priekšmetu uzņemšanu krājumā un izskata arī aktuālos sadarbības jautājumus.

Ojāra Vācieša muzeja krājums

Ojāra Vācieša muzeja krājumā pārskata gadā glabājās 23 177 vienības, t.sk. pamatkrājumā 17 324 vienības. Kopējais jauniegūto vienību skaits – 231, t.sk. pamatkrājuma vienību skaits 205. Jauniegūtās vienības iegūtas kā dāvinājumi.

Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā kopā ir ievadīta informācija par 5 994 vienībām, no tām pārskata gadā par 180 vienībām.

Uz 2024. gada 1. janvāri finansiāli novērtētas 17 999 vienības jeb 77% no krājuma vienību kopskaita, pārskata gadā finansiāli novērtētas 1897 vienības, finansiāli pārvērtētas 3 vienības, kopējais vērtības pieaugums 29 908 eiro.

Krājumā tiek turpināta krājuma priekšmetu esības pārbaude, pārskata gadā tā ir veikta 1 878 vienībām, no tām divām konstatēti būtiski bojājumi.

Pārskata periodā eksponētas 2 427 pamatkrājuma vienības, pamatekspozīcijā izmantotas 2 410 pamatkrājuma vienības, izstādēs muzejā – 17 pamatkrājuma vienības, pētnieciskajam darbam muzeja krātuvē – 484 (139 izmantoja muzeja darbinieki, 345 ārpusmuzeja lietotāji), digitālo attēlu izgatavošanai – 135 (izmantoja muzeja darbinieki).

Andreja Upīša memoriālā muzeja krājums

Andreja Upīša memoriālā muzeja krājumā pārskata gadā glabājās 33 811 vienības, t.sk. pamatkrājumā 31 395 vienības. Pārskata gadā ir iegūta viena jauna krājuma vienība kā dāvinājums.

Uz 2024. gada 1. janvāri finansiāli novērtētas 17 274 vienības jeb 51,08% no krājuma vienību kopskaita, pārskata gadā finansiāli novērtētas 175 vienības par kopējo summu 82 796 eiro, pārvērtētas 535 vienības, kopējais vērtības pieaugums: 82 796 eiro.

Krājumā tiek turpināta krājuma priekšmetu esības pārbaude, pārskata gadā tā ir veikta 1254 vienībām, 17 vienībām konstatēti būtiski bojājumi.

Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā ir ievadīta informācija par 27 165 vienībām jeb 80% no kopējā vienību skaita.

Pārskata periodā eksponētas 7 752 pamatkrājuma vienības, pamatekspozīcijā izmantotas 7 782 vienības (no tām 7 699 pamatkrājuma vienības), izstādēs muzejā – 53 pamatkrājuma vienības, pētnieciskajam darbam muzeja krātuvē – 215 vienības (no tām 213 izmantoja muzeja darbinieki, 2 ārpusmuzeja lietotāji), digitālo attēlu izgatavošanai – 6.

Pārskata gadā Andreja Upīša memoriālmājā Skrīveros eksponēto pamatkrājuma vienību skaits ir 109, pamatekspozīcijās izmantotas 104 vienības (no tām 96 – pamatkrājuma vienības).

Atjaunoti signējumi piemiņas lietām un jaunieguvumiem.

Aktualizēti iekšējie noteikumi "Andreja Upīša memoriālā muzeja krājuma veidošanas, papildināšanas, uzskaites, saglabāšanas un izmantošanas kārtība".

Krājuma politikā konkretizēti krājuma komplektēšanas kritēriji un izstrādāti krājuma attīstības virzieni.

Citos MMA muzejos

Veikta restaurācija Jaņa Rozentāla darbnīcas sienas segai, sadarbībā ar LNRMM veikta 440 priekšmetu esības pārbaude, sagatavoti inventarizēšanai un LNRMM iesniegti 6 priekšmeti.

Krišjāņa Barona muzeja darbinieki LNRMM krājumam sagatavotas inventarizēšanai 28 vienības.

Raiņa muzejā “Jasmuiža” īstenota LNRMM Latgales keramikas kolekcijas 1742 priekšmetu glabāšana un krājumam jauniegūti 2 priekšmeti, sagatavoti inventarizēšanai un iesniegti 9 priekšmeti.

Pārskata gadā turpināta Raiņa un Aspazijas personīgās bibliotēkas digitalizācija, LNRMM iesniegtas datnes 30 Gb (1011 faili) apjomā jeb 9 grāmatas. Pētniecībai izsniegta 51 grāmata, restaurēts 5 grāmatas, inventarizēšanai iesniegti 3 priekšmeti.

Raiņa un Aspazijas vasarnīcā pārbaudīta esība 346 krājuma priekšmetiem, tai skaitā 44 pamatkrājuma un 302 palīgkrājuma priekšmetiem.

2.2.3. Pētniecības darbs

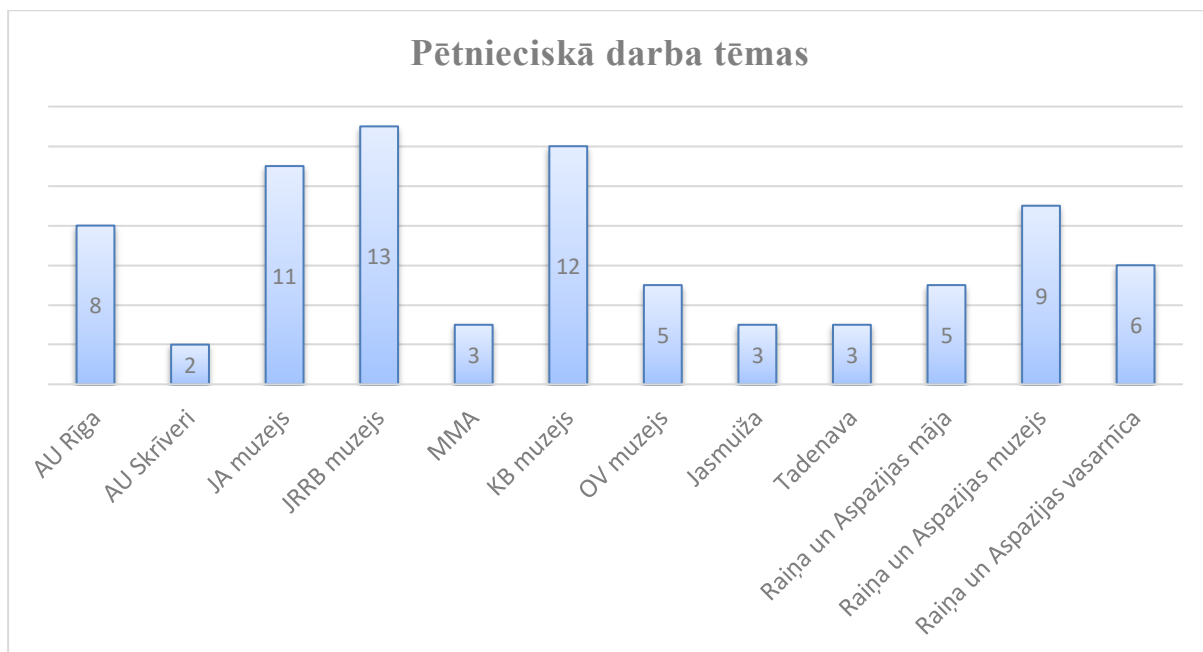
MMA pētnieciskā darba stratēģiju un izstāžu politiku nosaka Zinātniskā padome.

Muzeju speciālistu pētnieciskā darba rezultāti publiskoti, organizējot Krišjāņa Barona muzeja zinātniskos lasījumus, kas veltīti 130 gadiem, kopš laista klajā “Latvju dainu” 1. burtnīca” un Raiņa un Aspazijas muzejs sadarbībā ar LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtu īstenojis starptautisku zinātnisku konferenci “Rainis un Aspazija starp laikabiedriem Eiropas kultūrtelpā”, veikta konferences videodokumentēšana, 20 referāti pieejami iestādes tīmekļvietnē un *YouTube* kontā.

Jāņa Akuratera muzejā notika simpozijs “Paklājs – mājas rota. Austrumu – rietumu stāsts”, kura laikā atklāja Jāņa Akuratera kabinetam īpaši uzaustu paklāju. Paklājs tika darināts Azerbaidžānas Nacionālajā Paklāju muzejā pēc skrupulozas foto liecību izpētes un konsultācijām ar latviešu pētniekiem.

Balstoties pētniecības rezultātos, izstrādāta izstādes “Raganas pašportrets” koncepcija un struktūrplāns īstenošanai Raiņa un Aspazijas vasarnīcā, izstrādāts struktūrplāns un iekārtota izstāde “Raiņa tēvs – Krišjānis” Raiņa muzejā “Tadenava”, izstrādāts struktūrplāns un iekārtota izstāde “A. Upīts Rīgā: Jauns dzīves cēliens” A. Upīša memoriāldzīvoklī, izstrādāta koncepcija, struktūrplāns un iekārtota pastāvīgā keramikas ekspozīcija “No svilpaunieka līdz svečturim” Raiņa muzejā “Jasmuiža”, veikts pētnieciskais darbs, lai rezultātus padarītu sabiedrībai zināmus izstādēs “Niklāvs Strunke. Itālijas ainavas” un “Savējie. Aleksandra Štrāla portreti” Jāņa Akuratera muzejā.

Muzeju apvienības speciālisti izstrādājuši un dažādu institūciju organizētās konferencēs nolasījuši 9 referātus, apvienības un citu institūciju tīmekļvietnēs publiskotas 3 pētnieciskas publikācijas un 5 digitālās izstādes un strādājuši pie 80 pētnieciskām tēmām.

2.2.4. Ekspozīcijas un izstādes

Iekārtota jauna Rūdolfa Blaumaņa istabas ekspozīcija Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejā (atklāta 2025. gada 16. janvārī). Konceptuāli saturiski un mākslinieciski atjaunota Latgales keramikas pastāvīgā izstādē “No svilpaunieka līdz svečturim” Raiņa muzejā “Jasmuiža”.

MMA muzejos atklāja 37 izstādes, līderis izstāžu skaita ziņā pārskata gadā ir Ojāra Vācieša muzejs.

Sevišķi izceļamas 2024. gadā ir šādas pētnieciskās izstādes: “Raiņa tēvs – Krišjānis” Raiņa muzejā, “Savējie: Aleksandra Štrāla portreti” un “Niklāvs Strunke. Itālijas ainavas” J. Akuratera muzejā, izstāde “A. Upīts Rīgā: Jauns dzīves cēliens” A. Upīša memoriāldzīvoklī.

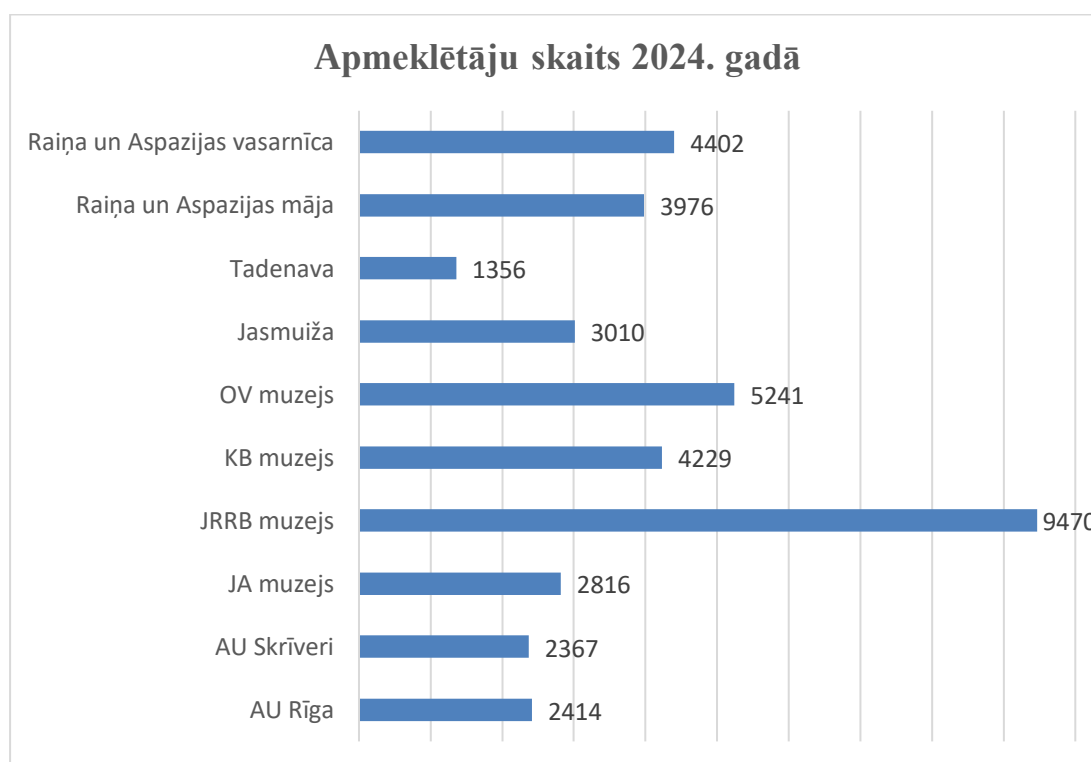
Izstāde “Negaidīti priekšmeti Raiņa un Aspazijas bibliotēkā” turpina ceļu pie saviem apmeklētājiem, tā eksponēta ārpus muzeja: Līksnas pagasta bibliotēkā, Subates pilsētas bibliotēkā, Kalupes pagasta bibliotēkā Augšdaugavas novadā, kā arī Daugavpils novadpētniecības un mākslas muzeja struktūrvienībā Raiņa centrs Daugavpilī.

Apvienības mājaslapā publicētas 5 digitālās izstādes “Retumi Andreja Upīša mājas bibliotēkā”, ““Tadenavas” tapšanas ceļš”, ““Pie bagātās kundzes” – 55”, “Aspazija: dzīvnieku aizstāve?” un “Sveicinu tevi uz Ziemassvētkiem!”.

2.2.5. Darbs ar apmeklētājiem, muzeju izglītojošās programmas un realizētie projekti

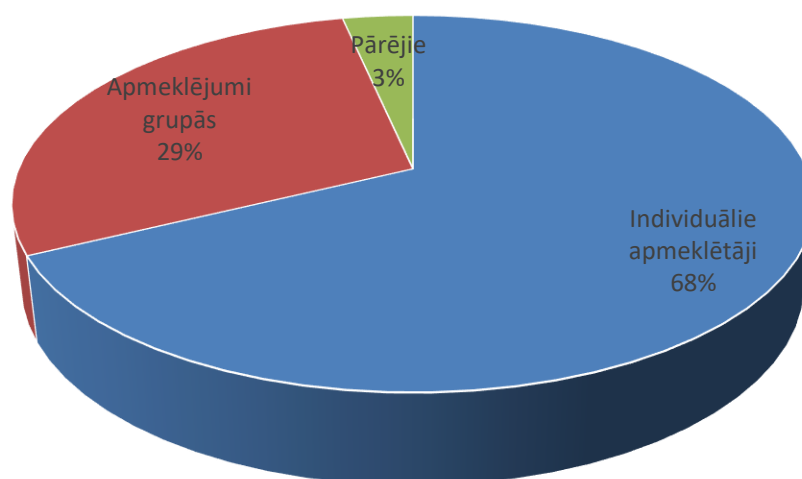
Apmeklējumu skaits muzejos 2024. gadā sasniedza 39 281, kas atbilst apvienības vidēja termiņa un darbības un attīstības stratēģijā 2022.–2027. gadam plānotajam.

Visapmeklētākie no MMA muzejiem bija Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejs un Ojāra Vācieša muzejs.

MMA muzejos 68% no kopējā apmeklējumu skaita sastādīja individuālie apmeklētāji, šis rādītājs ir pieaudzis par 17%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

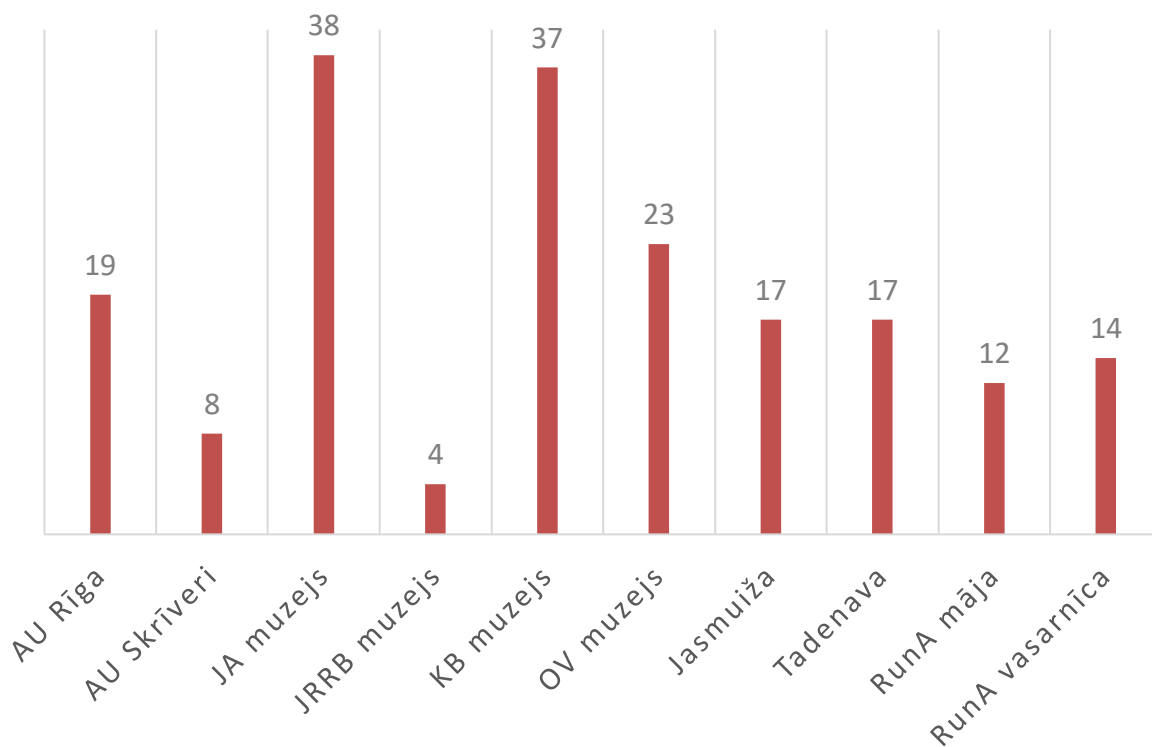
Apmeklējumu struktūra 2024. gadā (%)

Ārvalstu tūristi muzeju apvienības griezumā veido nelielu apmeklētāju segmentu, tomēr J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā 2024. gadā tie veidoja 61% no visiem muzeja apmeklētājiem. 2024. gadā turpinājās ārvalstu tūristu atgriešanās arī MMA muzejos: pārskata gadā muzejus apmeklēja 7118 ārvalstu tūristi, pārsniedzot 2019. gada rādītāju (2023. – 5421, 2022. gadā – 4684; 2019. gadā – 5604).

2024. gadā īstenoti 189 tematiskie pasākumi 13 788 apmeklētājiem.

Pasākumu skaits 2024. gadā

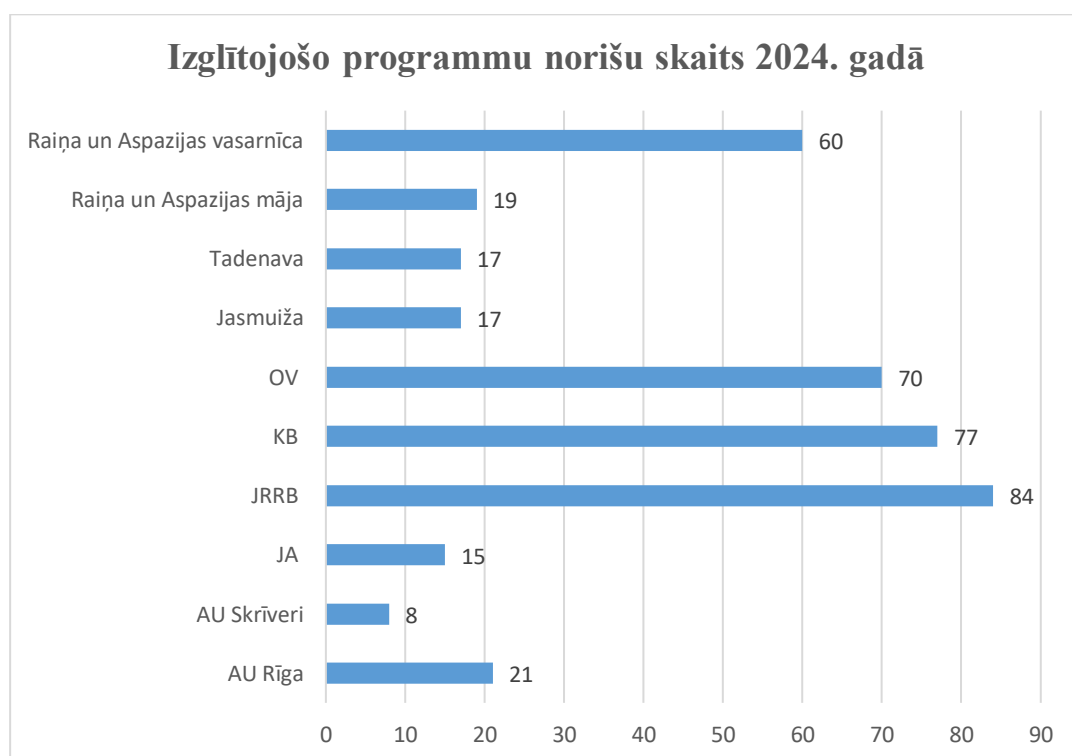
Visplašākais tematisko pasākumu klāsts ir Jāņa Akuratera un Krišjāņa Barona muzejā.

Īpaši var izcelt sarīkojumu ciklus: Andreja Upīša memoriālajā muzejā “Ceļā uz pirmo grāmatu”, “Rakstošās ģimenes” un “Latvietis un viņa izvēle XX gadsimtā”, Jāņa Akuratera muzejā lasījumi Kamīnzālē, Gaišajā salonā, māju kafejnīcu dienas Jasmuižā un Tadenavā, kā arī rokdarbu, keramikas trauku virpošanas un labošanas meistarklases Raiņa muzejā “Jasmuiža”, literatūrzinātnieces Gundegas Grīnumas lasījumi par mazāk zināmajiem Raiņa un Aspazijas dzīves notikumiem Raiņa un Aspazijas mājā, sarunas ar Ojāra Vācieša prēmijas laureātiem Ojāra Vācieša muzejā, radu rakstu pētniecība Raiņa muzejā “Tadenava”.

Tradicionāli vairums MMA muzeju aktīvi piedalās un/vai rīko Dzejas dienu pasākumus septembra mēnesī, visi muzeji piedalās Muzeju nakts norisē.

Pārskata gadā muzeja apmeklētāji tika aicināti kopā ar MMA darbiniekiem svinēt Andreja Upīša muzeja 50 gadus, Raiņa muzeja “Jasmuiža” 60 gadus un Raiņa muzeja “Tadenava” 65 gadus.

Turpinoties karam Ukrainā, muzeju speciālisti turpina aktīvi paust savu atbalstu Ukrainai – organizējot īpašus pasākumus ukraiņiem, piemēram, Krišjāņa skola Krišjāņa Barona muzejā, kā arī regulāras tikšanās ar ukraiņu diasporas pārstāvjiem. Jāņa Akuratera muzejā norisinājās tikšanās ar ukraiņu kopienu izstādes “Par Latviju un Ukrainu veļu laikā” kontekstā.

MMA muzejos tika novadītas 388 izglītojošās nodarbības formālās un mūžizglītības ietvaros 7325 klausītājiem.

Atjaunināts muzeju izglītojošo programmu piedāvājums un uzsākta sešu jaunu programmu īstenošana: “Raiņa ceļasoma Raiņa muzejā “Jasmuiža””; nodarbība izstādē “Raiņa tēvs — Krišjānis” Raiņa muzejā “Tadenava”; “Sievietes cīņa par līdztiesību Aspazijas lūgā “Zaudētas tiesības”” Raiņa un Aspazijas mājā; “Latvietis un viņa izvēles: “kreisais Upīts”” A. Upīša memoriālajā muzejā; “Ojāra Vācieša dzejas portfelis” O. Vācieša muzejā; pieaugušo

tālākizglītības programma (cikls) “Daži stāsti par Latvijas mākslas vēsturi” J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā.

Turpināta starpdisciplināru un sadarbības projektu īstenošana, attīstot sabiedrības izpratni par kultūras mantojuma un laikmetīgās mākslas sinerģiju: Raiņa muzejā “Jasmuiža” īstenotas “Sarunas muzejā” par tradicionālo un laikmetīgo mākslu “Tradicionālais un laikmetīgais: sadures punkti”, “Kā top laikmetīgā māksla?”, Sintijas Bērziņas porcelāna izstāde “Ceļā”, tekstilmākslas izstāde “Vienotā solī”, Ilonas Abdulajevas izstāde “Daba – sintēze”; Ojāra Vācieša muzejā “Krāsainais var būt melnbalts : Elitas Patmalnieces izstāde”, “Apli pielūdzot : Brigitas Strodas kņoņi”, “Sirds likums metropolēs: Alekseja Naumova gleznas un zīmējumi animācijas filmai “Sirds likums””, “Tas tomēr labi, ka es tevi redzu” : Martas Viktorijas Agrumas izstāde Zīnu festivāla ietvaros, sadarbojoties ar Latvijas Mākslas akadēmijas (turpmāk – LMA) 3. kursa Dizaina nodaļas studentiem profesora Holgera Elera vadībā kursa “Ekspozīciju dizains” ietvaros tapušo O. Vācieša ģimenes virtuves ekspozīcijas projektu izstāde “Virtuve”; Ievas Putniņas izstāde “Kaķacs” – Raiņa un Aspazijas dzejas alūzijas, kas tika izvirzīta pretendēšanai uz Purvīša balvu un Patrīcijas Krūmiņas un Marijas Slaidiņas izstāde “Bedre” Raiņa un Aspazijas vasarnīcā; LMA Grafikas nodaļas pasniedzēju un studentu izstāde “Mini un zinu dobspiedumu” A. Upīša memoriāldzīvoklī; Raiņa muzejā “Jasmuiža” organizētā skolēnu radošā konkursa “Putni Raiņa dzejā” rezultāts bija skatāms muzejā, savukārt Krišjāņa Barona muzeja un Rīgas latviešu biedrības Fonda īstenotā 5. Latvijas bērnu un jauniešu stikla darbu konkursa, veltīta Latvijai 130-gadei, laureātu darbu izstāde bija eksponēta K. Barona muzejā.

2.2.6. Nozīmīgākie saimnieciskie darbi

Apmeklētāju un darbinieku, Nacionālā muzeja krājuma priekšmetu un būvju drošības un ugunsdrošības garantēšanai:

- veikti koku kopšanas pasākumi Andreja Upīša memoriālmājā ar dārzu Skrīveros; koku kopšanas pasākumi, kā arī koku apsekošana un arborista atzinuma sagatavošana Raiņa muzejā “Jasmuiža”;
- veikta elektrības slēdžu un rozešu nomaiņa, sadalnes atjaunošana Andreja Upīša memoriāldzīvoklī; sienas defektu labošana un fragmentu krāsošana pēc elektroinstalācijas nomaiņas

Sadarbībā ar valsts akciju sabiedrību “Valsts nekustamie īpašumi” (turpmāk VNĪ) veikti pasākumi īpašumu uzturēšanā, t.sk. apsaimniekošanas programmas ietvaros:

- Raiņa muzejā “Jasmuiža” veikts kosmētiskais remonts Latgales tradicionālās kultūras un amatu mājas kamīnzālē, nodarbību telpā, ekspozīcijas zālē, kurtuves telpā un kabinetā; tilta pār Jašas atteku remonts;
- Upīša memoriālmājā uzstādīta pagaidu malkas nojume, jo vēsturiskais malkas šķūnis atrodas avārijas stāvoklī;
- Raiņa muzejā “Tadenava” muzeja teritorijā veikta koka nožogojumu labošana;
- Raiņa un Aspazijas mājā veikts pagrabstāva ārsienas remonts (apmetuma/mitruma bojājumi) iekšpagalma pusē, novērsti lokāli ēkas fasādes koka daļas bojājumi, jumta dzegas remonts;
- Raiņa un Aspazijas vasarnīcā atjaunots krāsojums sētas posmam gar Jāņa Pliekšāna ielu un sešiem āra soliem;

- Jāņa Akuratera muzejā atkārtoti labota dzīvojamās ēkas jumta un skursteņa savienojuma konstrukcija un 2023. gada vētrā cietušais saimniecības ēkas jumts, atjaunots grīdas krāsojums dzejnieka kabinetā, kases telpā un kāpnēs no pagrabstāva uz 1. stāvu.

2.3. Pakalpojumi un uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

2.3.1. Bezmaksas pakalpojumi

Bezmaksas ieeja ekspozīcijās un izstādēs:

- invalīdiem un viņus pavadošajām personām;
- sociālās aprūpes centru iemītniekiem;
- muzeju darbiniekiem; ICOM biedriem, ICOMOS biedriem;
- Latvijas Kultūras akadēmijas Muzeju un kultūras mantojuma studiju programmas un Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Baltu filoloģijas studiju programmas studentiem;
- Latvijas mākslas profesionālās vidējās izglītības iestāžu izglītojamiem un Latvijas Mākslas akadēmijas studentiem Jāņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejā;
- bērnu namu, internātskolu un speciālo skolu audzēkņiem;
- pirmsskolas vecuma bērniem;
- skolotājam vai audzinātājam, kas pavada audzēkņu grupu;
- Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas pametuši Ukrainu kara dēļ.

MMA muzejus ir iespējams apmeklēt bez maksas Starptautiskajā muzeju dienā un Muzeju naktī, muzeja pārstāvētās personības dzimšanas dienā, kā arī katra mēneša pēdējā sestdienā, tādējādi padarot tos vēl pieejamākus ikvienam interesentam.

2.3.2. Maksas pakalpojumi

MMA apmeklētājiem sniedz šādus pakalpojumus:

- pastāvīgo ekspozīciju un izstāžu piedāvājums;
- gida pakalpojumi;
- muzejpedagoģisko programmu izstrāde un vadīšana;
- lekciju, tematisko pasākumu izstrāde un vadīšana;
- konsultāciju, izziņu sniegšana;
- telpu noma;
- fotografēšanas, filmēšanas muzeja ekspozīcijās nodrošināšana.

Ojāra Vācieša muzejā un Andreja Upīša memoriālajā muzejā tiek nodrošināta muzeja krājuma pieejamība pētniecībai.

Ar visu muzeja piedāvājumu un pakalpojumu cenrādi var iepazīties MMA mājaslapā www.memorialiemuzeji.lv.

2.3.3. Darba laiks

MMA muzeju darba laiks:

- Jāņa Akuratera muzejs Ojāra Vācieša ielā 6a, Rīgā:

O, T, C, Pk, S – 11:00–18:00, Sv, P – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

- Krišjāņa Barona muzejs Krišjāņa Barona ielā 3, dz. 5, Rīgā:

T – 13:00–19:00, C, Pk, S, Sv – 11:00–18:00, P, O – slēgts

- Ojāra Vācieša muzejs Ojāra Vācieša ielā 19, Rīgā:

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

- Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejs Alberta ielā 12, dz. 9, Rīgā:

T, C, Pk, S, Sv – 11:00–18:00, P, O – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 10:00–18:00.

- Andreja Upīša memoriālais muzejs:

Memoriālais dzīvoklis Rīgā Brīvības ielā 38, dz. 4, Rīgā,

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

Memoriālmāja ar dārzu Daugavas ielā 58, Skrīveros, Aizkraukles novadā:

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

Muzejs atvērts vasaras sezonā: no 1. maija līdz 31. oktobrim.

- Raiņa un Aspazijas muzejs:

Raiņa un Aspazijas māja Baznīcas ielā 30, Rīgā

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

Raiņa un Aspazijas vasarnīca Jāņa Pliekšāna ielā 5/7, Jūrmalā

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

Raiņa muzejs „Tadenava” Dunavas pagastā, Jēkabpils novadā

T, C, Pk, S, Sv – 10:00–17:00, P, O – slēgts

Apmeklētājiem atvērts vasaras sezonā: no 1. maija līdz 31. oktobrim

Raiņa muzejs „Jasmuiža” Aizkalnē, Preiļu novadā:

T, C, Pk, S, Sv – 10:00–17:00, P, O – slēgts

Apmeklētājiem atvērts vasaras sezonā: no 1. maija līdz 31. oktobrim.

MMA muzeji pēc pieprasījuma un dažādu pasākumu laikā ir atvērti ārpus darba laika.

MMA muzejos informācija ir iegūstama latviešu, krievu un angļu valodā. Jaņa Rozentāla un Blaumaņa muzejā informācijas lapas ir 10 valodās – latviešu, krievu, angļu, vācu, franču, spāņu, zviedru, somu, itāliešu un igauņu. Ojāra Vācieša muzejā un Jāņa Akuratera muzejā ir pieejams audiogids 5 valodās – latviešu, krievu, vācu, franču, angļu. Raiņa un Aspazijas muzeja visās struktūrvienībās ir pieejams audiovizuālais gids latviešu, krievu, angļu, vācu un franču valodā.

Krišjāņa Barona muzejā sekmīgi īsteno muzejpedagoģiskās programmas bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem. Ojāra Vācieša muzeja audiogidā un Raiņa un Aspazijas muzeja audiovizuālajā gidā ir iekļauta sadaļa cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, piedāvājot ne vien klausīties, bet arī lasīt informāciju. Raiņa un Aspazijas vasarnīca piedāvā īpašu programmu “Sajūtu ceļojums” cilvēkiem ar redzes traucējumiem un audioekskursiju, kas ļauj apmeklēt dzejnieku memoriālās telpas otrajā stāvā, iegūstot plašāku muzeja apmeklējuma pieredzi personām ar redzes traucējumiem un pieejamību personām ar kustību traucējumiem. Jāņa Akuratera muzejā pieejams video gids pa otrā stāva ekspozīciju cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

MMA mājas lapa ir pieejama latviešu un angļu valodā un piemērota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām – redzes traucējumiem.

2.4. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai

Pārskata gadā tika izvērtēts Vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģijas 2022.–2027. gadam statuss, tika veikta darba analīze un noteiktas prioritātes nākamajam periodam, kā arī veikta darbības plānošana ne tikai MMA darbam kopumā, bet arī katrā muzejā atsevišķi un individuālās pārrunās tika veikta darbinieku darba izvērtēšana. Atbilstoši stratēģijai izstrādāti MMA muzeju gada plāni.

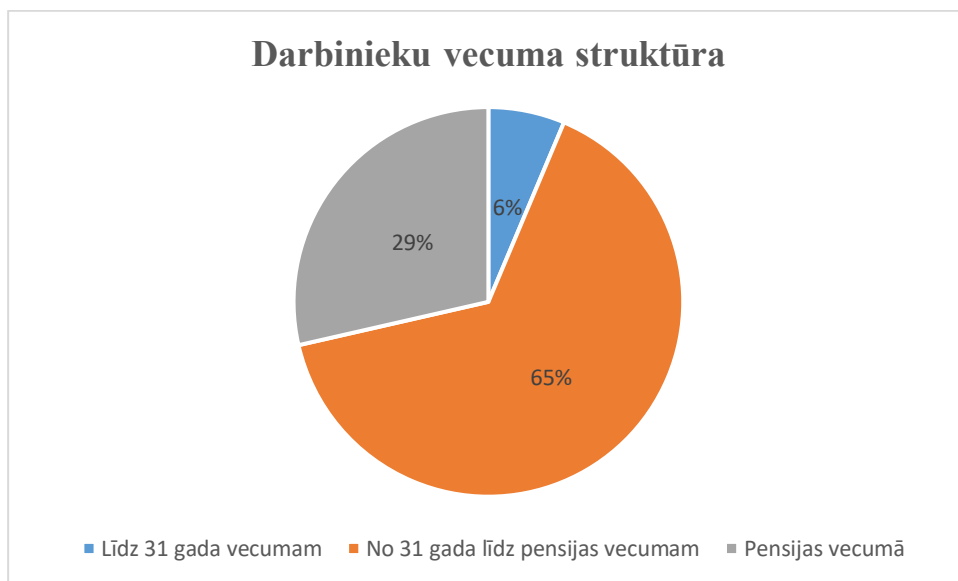
3. PERSONĀLS

2024. gadā Memoriālo muzeju apvienībā ir 59 amatu vietas. Faktiskais vidējais darbinieku skaits MMA pārskata gadā ir 63, t.sk. 1 iestādes vadītājs (direktors), 1 direktora vietnieks, 6 struktūrvienību vadītāji, 1 struktūrvienības vadītāja vietnieks, 24 speciālisti un 26 atbalsta funkciju veicēji. Trīs amata vietās ir noteikta pusslodze, t.i., darba tiesiskajās attiecībās ir seši darbinieki.

Pārskata gadā kopējā amata vietu struktūra Memoriālo muzeju apvienībā netika mainīta. Pēc Kultūras informācijas sistēmu (KISC) izveides Kultūras resorā, iestādē samazinājās viena atbalsta personāla amata vieta (vadošais IKT speciālists).

Darbinieku kopējās struktūras analīze pēc vecuma un dzimuma saglabājas nemainīga – Memoriālo muzeju apvienībā pārsvarā strādā sievietes – 84% no visiem strādājošajiem. Arī muzeja speciālistu vidū saglabājas līdzīga proporcija. Darbinieki pārsvarā ir vecuma grupā no 31 gada līdz pensijas vecumam, 29% no strādājošajiem ir sasnieguši pensijas vecumu, 6% – līdz 31 gada vecumam. 2024. gadā darba tiesiskās attiecības MMA izbeidza divi darbinieki – viens muzeja speciālists un viens no atbalsta personāla.

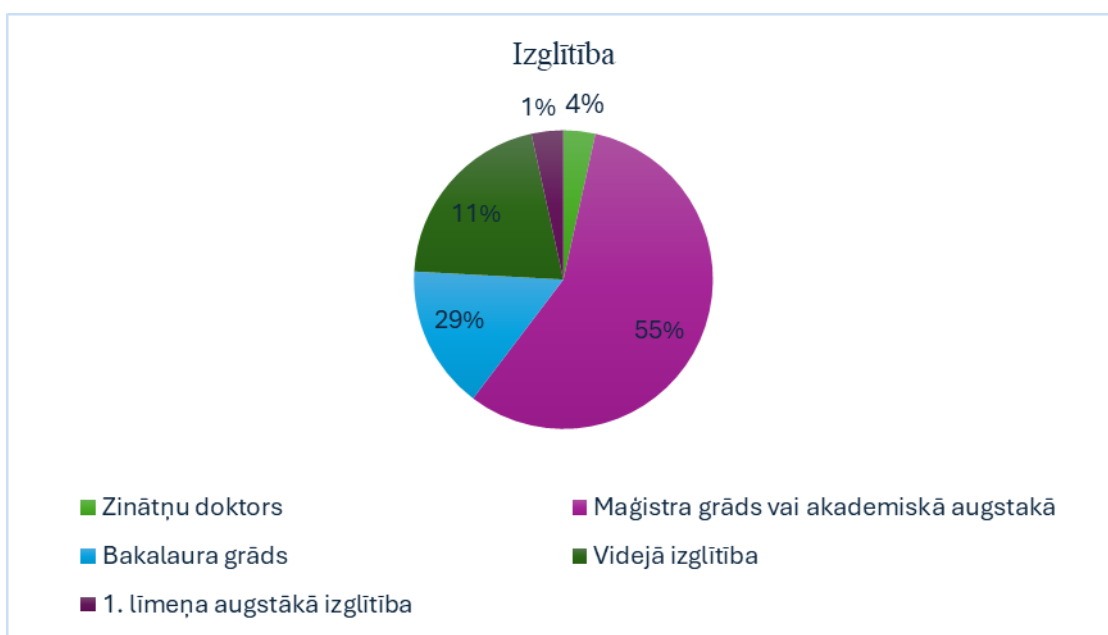
2024. gadā divās muzeju speciālistu amata vietās darbinieki ir darba attiecībās uz noteiktu laiku, jo darbinieki ir ilgstošā prombūtnē – bērna kopšanas atvaļinājumā.

MMA plānoti tiek nodrošinātas darbinieku profesionālās izaugsmes iespējas, sniedzot iespējas apmeklēt dažādus profesionālās kvalifikācijas celšanas kursus un seminārus/vebinārus. Darbinieki piedalījušies galvenokārt Kultūras Akadēmijas tālākizglītībasursos, dažādos Latvijas Muzeju biedrības, Baltijas Muzeoloģijas veicināšanas biedrības, ICOM Latvija organizētos pasākumos un muzeju profilam atbilstošās gan vietējās, gan starptautiska mēroga konferencēs.

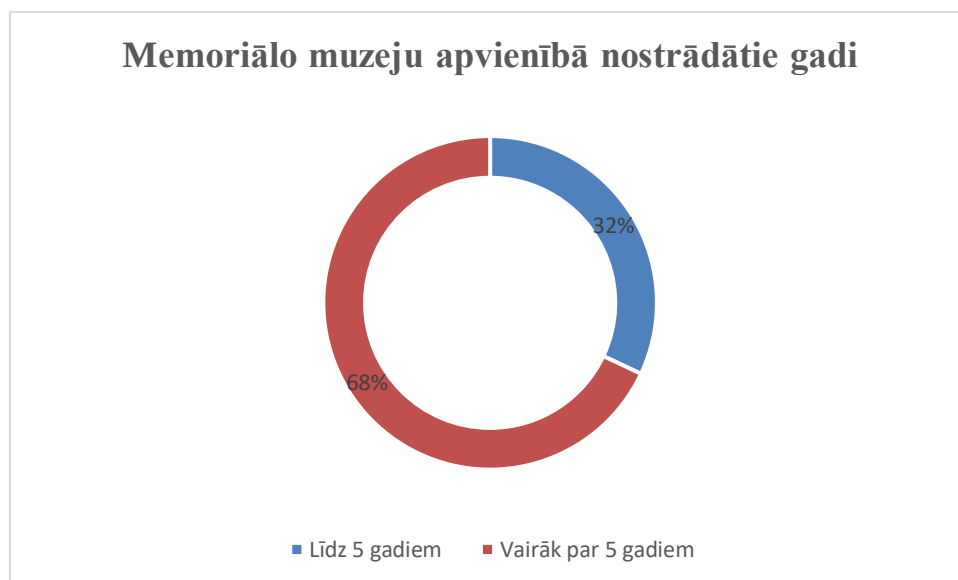
Pārskata gadā MMA organizēja darbinieku pieredzes un izglītošanas pasākumus: 1) Fizisko personu datu aizsardzības apmācības; 2) Darba drošības un ugunsdrošības apmācības; 3) MMA 15-gades darbības izvērtējums un nākotnes plānu definēšana; 4) Latvijas Nacionālā

vēstures muzeja telpu pēc restaurācijas apskate un piedāvājuma analīze; 5) Te un tagad: Apzinātība, introspekcija un refleksija.

MMA strādā 3 zinātņu doktori, 29 darbiniekam ir maģistra grāds vai augstākā akadēmiskā izglītība, 14 – bakalaura grāds, trim pirmā līmeņa augstākā izglītība un 13 darbiniekiem ir vidējā vai profesionālā izglītība.

Vairāki darbinieki studē maģistrantūras un doktorantūras programmās.

Septiņpadsmit MMA darbinieki muzeju nozarei ir veltījuši vairāk par divdesmit darba gadiem.

4.KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai

2024. gadā Memoriālo muzeju apvienības mājaslapai bija 30 956 apmeklētāji, lapas skatot vairāk nekā 70 tūkstošus reižu, tādējādi norādot, ka digitālie apmeklētāji lapā atgriežas un apmeklē vairāk nekā vienu sadaļu. Visaugstākais apmeklējumu skaits bija Muzeju nakts nedēļas laikā, septembrī, kad notiek Dzejas dienas un tiek plānotas rudens ekskursijas skolēniem.

Informācija par norisēm muzejos tiek izvietota kā katra muzeja atsevišķajos, tā arī MMA sociālajos tīklos: *Facebook, Instagram*.

Regulāri atjaunota un apmeklētājiem sniegta informācija par muzeja pakalpojumiem un aktualitātēm muzeju informatīvajos standos, vestibilos un pie muzeju fasādēm. Noritējusi aktīva komunikācija ar plašsaziņas līdzekļiem, regulāri sūtītas preses relīzes par MMA aktualitātēm: publikācijas presē ("Latvijas Avīze", "Diena", "Kultūras Diena", žurnāls "Ieva" u.c.), informācija par jaunumiem izvietota populārākajās interneta vietnēs (www.lsm.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.diena.lv, www.satori.lv u.c.), pārraidīti sižeti televīzijā (pārsvārā LTV1, LTV7, TV3) un radio (LR1 Ziņas, LR1 Kultūras rondo, LR1 Vietu lietas Latvijā, LR3, LR4, Radio Skonto), informācija par pasākumiem un jaunumiem, kas saistīti ar Latvijas Kultūras kanonā esošajiem darbiem vai personām, ievietota arī mājaslapā www.kulturaskanons.lv. Informācija par Raiņa muzeju "Jasmuiža" latgaliski publicēta Latgaliešu kultūras ziņu portālā www.lakuga.lv. Informācija par pasākumiem, izstādēm un jaunumiem, kā arī par pašiem muzejiem izvietota arī to novadu mājaslapās, kuros atrodas MMA muzeji. Informācija par Raiņa muzeju "Tadenava" lasāma Sēlijas tūrisma informācijas avotos.

2024. gadā turpinājās jau 2023. gadā iesāktās diskusijas par Andreja Upīša pieminēkli. 2024. gada oktobrī tam bija veltīts LTV1 raidījums "Kultūršoks", kur piedalījās arī Andreja Upīša memoriālā muzeja speciālisti.

Pārskata periodā veiksmīgi komunikētas šādas norises:

- 1) Muzeju nakts 2024. Tika izveidoti īpaši ceļveži ģimenēm un bērniem, mūzikas mīļotājiem un jaunu zināšanu meklētājiem, kas palīdzēja vieglāk orientēties MMA muzeju piedāvājumā. Tāpat tika sagatavota arī informācija gan par MMA kopīgo programmu, gan atsevišķu muzeju piedāvājumu; informācija izskanēja gan Latvijas Radio, gan ziņu portālos www.lsm.lv, www.delfi.lv u.c., publicēta arī novadu mājaslapās.
- 2) Starptautiska konference "Rainis un Aspazija starp laikabiedriem Eiropas kultūrtelpā". Tā plaši atspoguļota gan MMA, gan Raiņa un Aspazijas muzeja sociālajos tīklos, publicēti ieraksti, kas iepazīstina ar referentiem, foto galerijas un video rullīši no pašas konferences. Video ar referentu lasījumiem un dalībnieku diskusijām publicētas gan MMA Youtube lapā, gan mājaslapā un sociālajos tīklos.
- 3) Raiņa muzeja "Jasmuiža" amatu svētki un keramikas cepļa kurināšana "Man veicas roku darbs" un muzeja 60. jubileja.

- 4) “Latvju dainu” pirmās burtnīcas iznākšanas 130. gadadienu, ko Krišjāņa Barona muzejs rīkoja bijušajā Burtnieku namā, tagad – Augusta Dombrovska mūzikas skolā. Pasākuma norisi atspoguļoja arī LTV1 “Kultūras ziņas”.
- 5) Jāņa Akuratera muzeja projekta “Paklājs – mājas rota. Austrumu – rietumu stāsts”, kura noslēgumā dzejnieka kabinetā tika ieklāts jaunais Azerbaidžānas Nacionālajā Paklāju muzejā Jāņa Akuratera muzejam izgatavotais paklājs.
- 6) Veiksmīgākais 2004. gada sociālo tīklu ieraksts – sveiciens Latvijas pārstāvjiem Eiropā, tā turpinot iesākto muzeju sociālo tīklu reaģēšanu uz sabiedrības notikumiem. Ar attēlu, kurā Rainis bija tērps Eiropas pārstāvja Dona skatuves tērpā, dalījās vairāk nekā 400 sociālo tīklu lietotāju, tas tika rādīts arī LTV1 “Kultūras ziņas”.

Informācija par “Latvijas skolas somas” piedāvājumu publicēta un atjaunota kopīgajā Latvijas muzeju biedrības mājaslapā www.muzeji.lv un jaunā Latvijas skolas somas mājaslapā <https://latvijasskolassoma.lv/>. Regulāri atjaunota Memoriālo muzeju apvienības mājaslapā sadaļa “Izglītojošās programmas”, kur ērti un viegli iespējams uzzināt visu par MMA piedāvātajām izglītojošajām nodarbībām un pieteikšanos skolēnu grupām. Divreiz gadā notikuši informatīvi semināri skolotājiem par Memoriālo muzeju apvienības piedāvājumu. Reaģējot uz sabiedrības interesi par padomju laika personībām, viņu nostāju un ideoloģiju, Andreja Upīša memoriālajā muzejā izveidota jauna izglītojošā nodarbība “Latvietis un viņa izvēles: “kreisais” Upīts”. Informācija par šo nodarbību īpaši komunicēta vēstures skolotājiem.

Iespēju robežās MMA piedāvā pakalpojumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, turpinot arī jau iepriekš ieviesto piedāvājumu speciāli šai apmeklētāju grupai, piemēram, programmu “Sajūtu ceļojums” Raiņa un Aspazijas vasarnīcā, Raiņa un Aspazijas vasarnīcas 2. stāva audio gidu, Jāņa Akuratera muzeja 2. stāva audiovizuālo gidu.

Apmeklētāju izglītošanai nodrošinātas ne tikai pastāvīgās ekspozīcijas un ilgtermiņa izstādes, bet arī regulāra izstāžu aprīkošana visos MMA muzejos, kā arī izglītojošās programmas skolēniem, pieaugušajiem un citām interesentu grupām. MMA mājaslapā pieejamas gan uzdevumu lapas skolēniem, gan arī virtuālas nodarbības, piemēram, “Cīņā pie Ojāra Vācieša” un “Virtuālā bibliotēka: Sūnu ciema zēni”. Jāņa Akuratera muzejā izstrādāts audiogids tieši bērniem.

Lai turpinātu tikties ar apmeklētājiem “ārpus muzeja”, tādējādi vai nu sagatavojot apmeklētāju muzejam, ieinteresējot viņu, vai arī izglītojot apmeklētāju jau pēc došanās prom no muzeja, MMA mājaslapā publicēti jauni digitālie stāsti, papildinātas arī sadaļas “Sarunas” ar ierakstiem no muzeju sarīkojumiem, “Konferences” ar video ierakstiem no muzeju rīkotajām konferencēm un zinātniskajiem lasījumiem. Sadaļa “Raksti” papildināta ar muzeju speciālistu pētījumiem par konkrētiem muzeju priekšmetiem vai kādu personības dzīves vai daiļrades aspektu.

2024. gadā Andreja Upīša memoriālais muzejs un Raiņa un Aspazijas vasarnīca piedalījās *Junior Achievement* karjeras izglītības programmā “Ēnu diena”, rādot muzeja darba ikdienu.

4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar iestādes darbu

Muzejos regulāri tiek analizēti ieraksti apmeklētāju atsauksmju grāmatā, apkopoti un pārskatīti komentāri un ierosinājumi sociālajos medijos un e-pastā, kā arī mutiskās atsauksmes pēc ekskursijām, muzeju apmeklējumiem, izglītojošajām nodarbībām un pasākumiem.

2024. gadā Jaņa Rozentāla un Rūdolfā Blaumaņa muzejā veikta mākslas vēstures lekciju ciklu “30 000 gadu 80 stundās” un “Daži stāsti par Latvijas mākslas vēsturi” apmeklētāju anketēšana. Saņemti gan ieteikumi, kā vēl uzlabot šo lekciju ciklu, gan pateicības par tā norisi, piemēram, “Vēlos no sirds pateikt paldies, ka šie kursi notiek! Tie ir ļoti sirsnīgi un kā jau minēju, tas ir tik īpaši apgūt mākslas vēsturi Rozentāla paša dzīvoklī. Noteikti priecāšos apmeklēt kursus un atsevišķas lekcijas arī turpmāk, ja šāds piedāvājums būs”. Anketas sadaļās (Kā Jūs kopumā vērtējat lekciju ciklu/ciklus? Kā Jūs vērtējat lektora darbu?), kur vērtējums jāliek 5 ballu skalā, lielākoties likts vērtējums 5.

Šajā gadā veikta apmeklētāju anketēšana arī Andreja Upīša memoriālajā muzejā, saņemtas 30 atbildes.

Kā liecina ieraksti, apmeklētāji kopumā ir apmierināti ar MMA muzeju piedāvājumu un tā kvalitāti. Akcentēta muzeju kvalitāte kā kultūrvēstures objektiem, pasākumu daudzveidība un kultūras vērtība, ekspozīciju un izstāžu kvalitāte, kā arī personāla profesionalitāte.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Atskaites periodā MMA sadarbojusies ar Ojāra Vācieša biedrību, Latvijas Muzeju biedrību, Latvijas PEN klubu, Jāņa Akuratera biedrību, Raiņa un Aspazijas biedrību, Pārdaugavas radošo centru, Tradicionālās kultūras veicināšanas biedrību “Kalna Ķeiki”, Tautas lietišķās mākslas studiju “Rēzeknes apriņķa pūdnīki”, biedrību “Sabiedriskais centrs Aizkalne”, kopienu sadarbības tīklu “Sēlijas salas”, Kauguru Jauniešu teātri “Eksperiments”, Rakstnieku muzeju biedrību “Pils”.

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

Katrs muzejs ir iesniedzis 2025. gada plānus, un tur fiksētie pasākumi un darāmie darbi atbilst un turpina galvenās vadlīnijas, kas ir paustas Vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģijā (2022–2027), tādējādi nodrošinot ilgtspējīgu un nepārtrauktu attīstību atbilstoši stratēģijā izvirzītajam.

5.2. Galvenie uzdevumi, pasākumi un sadarbības projekti, pētījumi

- nodrošināt muzeju darbību un pieejamību samazināta finansējuma kārtējiem un kapitālajiem remontiem apstākļos;
- veikt personību kolekciju pētniecību, rezultātus publiskojot konferencēs, izstādēs, digitālu izstāžu un stāstu formātā; īstenot izstāžu un pasākumu kompleksu, atzīmējot muzeju personību apaļās gadskārtas (K. Baronam – 190, Rainim un Aspazijai – 160, L. Azarovai – 90), gatavoties J. Akuratera 150. jubilejai 2026. gada janvārī, nozīmīgākie: izstāde “Personības noriets” Andreja Upīša muzejā, izstāde “Rūdolfa Blaumaņa ekspozīcija Latvijas Skolotāju savienības muzejā” J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā, izstāžu un pasākumu cikls O. Vācieša muzejā, veltīts L. Azarovas jubilejai;
- attīstīt diskusiju ar sabiedrību par kultūras mantojumu, iesaistīt jauniešu auditoriju, sekmēt tās informēšanu un izglītošanu, piemēram: atsaucoties sabiedrības sakāpinātai interesei par Upīša vietu Latvijas kultūrtelpā; iesaistīt jauniešus sarunā ar psihoterapeitu Raiņa muzejā “Jasmuiža”, iepazīstot un izvērtējot tēmu “Mans un Raiņa psiholoģiskais portrets” ar sekojošu iesaisti līdzdalības projektā “Uzdrīksties un dari”; jauniešu iesaiste izpētes, diskusiju un interpretācijas projektos par Raiņa un Aspazijas daiļrades tēmām dzejnieku vasarnīcā;
- virzīt Ojāra Vācieša un Ludmilas Azarovas dzīvokļa kompleksa izveidi, iekārtot un atvērt apmeklētājiem ekspozīciju “Virtuve” O. Vācieša muzejā, izstrādājot un iesniedzot pieteikumu projektu finansēšanās konkursā;
- virzīt muzeju atjaunošanas projektus, īpaši Raiņa muzeja “Jasmuiža” centrālās ēkas atjaunošanu un ekspozīcijas “Dzejnieka tapšana” izveidi; A. Upīša memoriālmājas Skrīveros atjaunošanu; jaunas K. Barona muzeja ekspozīcijas satura projekta sagatavošanu;
- pilnveidot muzejpedagoģiskā piedāvājuma kapacitāti, īstenojot programmu “Latvijas skolas soma”;
- uzturēt un attīstīt sadarbību ar Lugano pašvaldību (Šveice), uzturot Raiņa un Aspazijas piemiņas saglabāšanu dzejnieku trimdas vietā, izstādāt satura konceptu virtuālai tūrei pa Raiņa un Aspazijas iedvesmas pieturām Kastaņolā;
- īstenot komunikācijas projektu “Te un tagad: Apzinātība, introspekcija un refleksija” : prakses MMA muzejos.

5.3. MMA finanšu saistības

MMA nav reģistrētas ilgtermiņa finanšu saistības, bet ir īstermiņa, viena gada laikā kārtojamas, saistības par precēm, pakalpojumiem, komunālajiem maksājumiem un ieturētajiem nodokļiem, kas tiks apmaksātas pārskata gada laikā.

Sagatavoja:

Direktores vietniece attīstības darbā

S. Kossoviča

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU